

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

· HVAR 8 DAG ·
ILLUSTRERADT MAGASIN

25:TE ÅRG.

DEN 29 JUNI 1924.

N:o 39.

Foto. Karnell, Göteborg.
Nytaget för H. S. D.
Kliché: Aug. Sjöbergs A. t. s. t. anst., Gbg

Ekström

Botaniska Trädgården i Göteborg: Stensatt slänt med Saxifraga. — Foto. Utgård, Gbg.

Som Sveriges första och äldsta ännu existerande botaniska trädgård plägar betecknas det "viridarium gymnasii" biskop Johannes Rudbeckius anknöt till den av honom upprättade läroanstalt i Västerås, som i fjol kunde fira sin tresekelsfest. I detta viridarium har väl hans berömda son, Olof Rudbeck d. ä., idkat sina första botaniska studier och fått första impulsen till anläggningen år 1655 på eget initiativ och till en början även på egen bekostnad av den Hortus Botanicus i Uppsala, vilken redan 1637 vid en visitation av rikskanslern Axel Oxenstjerna och akademikanslern Johan Skytte betecknats som ett önskemål för den medicinska undervisningen. Denna botaniska trädgård blev vaggan för det första verkligt vetenskapliga studiet av botaniken i vårt land. Redan under Rudbecks livstid sköt den med säkerhet ett grenskott i Abo, vars akademi genom hans lärjunge Elias Tillandz fick en rik botanisk trädgård och den första katalogen över omnejdens flora, och möjligen ett andra i Göteborg, där en annan av hans lärjungar, Olaus Bromelius, i januari 1695 erhöill kungligt tillstånd att uti bastionen Gustavus Primus vid Lilla bommen anlägga en sådan trädgård efter att redan året förut i Chloris gothica ha skänkt den ort, vari han var verksam som läkare, "ett register uppå de örter, buskar och träd, som växa wilt kring om Götheborg". Det är emellertid obekant om trädgården verkligen kom till stånd, trots de gynnsamma förutsättningar han funnit ortens blida klimat och de gena förbindelserna med utlandet erbjuda därför. Säkert är, att då Carl Linnæus några årtionden senare skänkte svensk botanisk forskning och därmed Olof Rudbecks skapelse i Uppsala dess glänsande uppsving, den Bromelian-ska anläggningen, om den någonsin funnits, var spårlost försvunnen: i "Västgötaresan" nämnes väl "Nissens trädgård" utanför staden, men ingen botanisk, och då lektor M. J. Ekström, som den 10 juli 1746 fått visa Linnæus Göteborgs gymnasiums bibliotek och där förvarade naturalie-"curieusiteter", vid konsistoriesammanträde den 27 april 1748 väckte förslag om utverkande av någon plats på stadens utanverk eller mulbete för att användas till en "gymnasii träd- och örtgårdsanläggning", kanske därtill föranledd just av Linnæus, rann det ut i sanden: flera av Linnæi lärjungar sattes av de göteborgska köpmansmagnaterna i stånd att företaga transoceaniska forskningsfärder, men ingen slog sig ned på platsen och anlade någon botanisk trädgård, såsom Erik Gustaf Lidbeck i Lund 1750 och Peter Hernqvist i Skara på 1870-talet. Längre dröjde det ock, innan Göteborg erhöill någon botaniskt intresserad mecenat sådan som Stockholm 1790 kunde glädja sig åt i en tredje Linné-lärjunge, Peter Jonas Bergius, ur vars stiftelse hundra år senare jämväl framväxte en botanisk trädgård förutom den då sedan länge högt berömda hortikulturanstalten. Till den sistnämnda sökte göteborgarna väl och icke utan framgång skaffa sig ett motstycke i den år 1842 stiftade Göteborgs Trädgårdsförening, vars växthus och parkanläggning inom kort vunno skandinavisk berömmelse såsom i sitt slag enastående i Norden, men det var först den storartade donation på omkring 2,2 mill. kr., som Göteborgs stad år 1909 fick mottaga av köpmannen Charles Felix Lindberg till åtgärder "för stadens prydande och förskönande", vilken satte stadsfullmäktige i stånd att med pietetsfullt följande av en av donatorn given antydan år 1915 fatta beslut om anläggning av en verklig botanisk trädgård å egendomen Stora Änggården söder om staden. Så gott som från början ställdes anläggningen under ledning av dåvarande docenten, numera professor Carl Skottsberg, som på det tjänstfullaste sätt förstätt lösa sin ingalunda lätta

uppgift. Redan vid invigningen den 8 juli i fjol voro meningarna bland de talrikt tillstädeskomna botanisterna och trädgårdsmännen från in- och utlandet icke delade därom, att Sveriges yngsta botaniska trädgård värdigt anslöt sig till den stolta raden av föregångare. I främsta rummet är det till sin perfekt den härför står i tacksamhetsskuld.

Carl Johan Fredrik Skottsberg är född i Karlshamn den 1 december 1880, samt som till rektorn vid läroverket därstädes, d:r Carl Adolf Skottsberg och hans maka Maria Lovisa Pfeiffer. Efter mogenhetsexamen vid latinläroverket å Norrmalm i Stockholm kom han år 1898 som student till Uppsala och ägnade sig där omedelbart med iver åt naturvetenskapliga, framför allt botaniska studier. Tidigt begav han sig på forskningsresor, 1899 till Ösel, 1900 till Lule lappmark och deltog efter år 1901 avlagd kandidatexamen som botanist i den av Otto Norden-skjöld ledda Svenska sydpolsexpeditionen. Härför återvände han i januari 1904 efter att ha besökt Falklandsöarne, Eldslandet, Sydgeorgien samt Grahamland i Södra Ishavet och deltagit i den påfrestande övervintringen å Paulet-ön 1903. Efter hemkomsten dels avslutade han sina examensstudier med filosofie licentiat-examen 1906, dels fortsatte han den vetenskapliga skriftställarverksamhet som han redan före utresan framgångsrikt inlett och vilken nu till stor del inriktade sig på bearbetningen av det under Sydpolsexpeditionen insamlade materialet. Hans avhandling om Phæophyceerna, ett bidrag till kännedomen om subantarktiska och antarktiska havsalger, inbragte honom vid Uppsala universitets Linnéfestligheter 1907 den akademiska lagern, varpå omedelbart följde förordnande som docent i botanik. Hans oerhörda arbetsförmåga hade tillåtit honom att samtidigt efter vartannat tjänstgöra som lärare vid det enskilda läroverket i Uppsala och som assistent vid statens skogsforsöksanstalt, men nu trädde han själv som ledare i spetsen för en tvåårig vetenskaplig expedition till Sydamerika, varifrån han 1909 återvände efter att bl. a. hava besökt Falklandsöarne, Eldslandet, Patagonien, Södra Chile, Juan Fernandez-öarne samt Sydgeorgien. Redan i "Antarctic", den för allmänheten avsedda framställningen av den Nordenskjöldska Sydpolsexpeditionens upplevelser och äventyr, hade han lagt i dagen en framstående berättarkonst. I sin nu utgivna bok "Båttfärder och vildmarksritter" gav han en alldeles makalös skildring av sina minnen från Patagonien och Eldslandet. Han vart nu konservator vid botaniska museet i Uppsala, fortsatte bearbetningen av det antarktiska materialet och grep sig an med den av det nyvunna sydamerikanska. Samtidigt fann han ett nytt undersökningsfält i nyländska skärgården i Finland, besökte ett flertal biologiska stationer och var med om ett antal exkursioner i Nordamerika, särskilt Canada och Kalifornien, i sammanhang med tolvte internationella geologkongressen i Toronto år 1913, vari han deltog såväl som i den föregående i Stockholm år 1910. Att närmare ingå på hans rika vetenskapliga produktion under detta skede, förbjuder utrymmet; den utmärker sig för lika stor grundlighet som mångsidighet, rör sig på växtsystematiska, blombiologiska och morfologiska områden såväl som på växtekologiska och växtgeografiska, om än främst på de sistnämnda. Samtidigt hade han dokumenterat sig som en populärvetenskaplig föreläsare av högsta rang och tillsammans med Rutger Sernander utgivit en populär handledning i botanikens studium.

Det var under sådana förhållanden Skottsberg tilldrog sig de mäns uppmärksamhet, vilka hade ått sig uppdraget att igångsätta anläggningen av en botanisk trädgård i Göteborg. På Rutger Sernanders

FRÅN NATURPARKEN:

Överst: Titt ned i naturparken strax innanför entrén.

Därunder: Ingång till parken nära lilla dammen.

Nederst: Trappa nere i ravinen.

råd, vilket under de förberedande arbetena anlåtats, hade man vid platsvalet låtit bestämma sig av förefintligheten i omedelbar närhet av stadens bebyggda område av ett stycke natur av sällsynt ursprung-

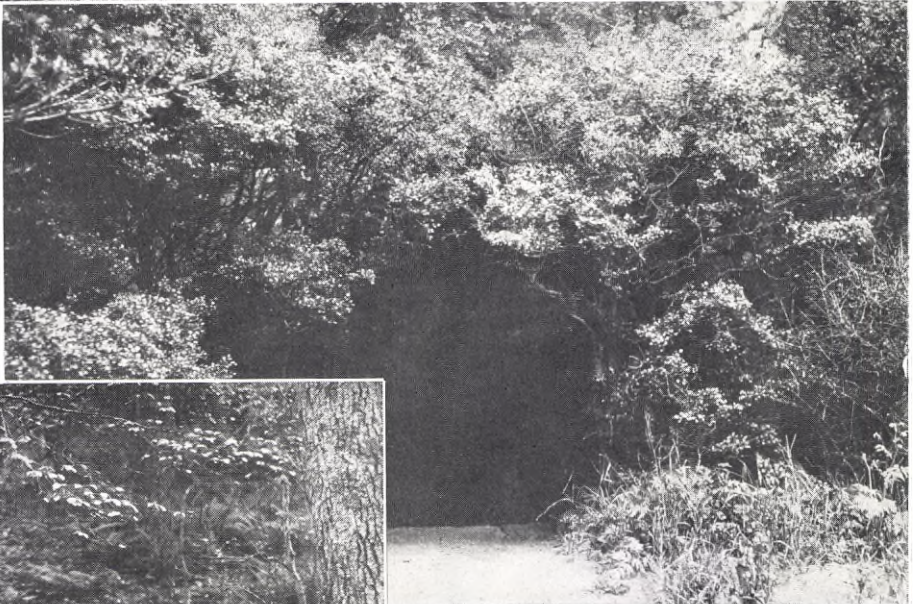
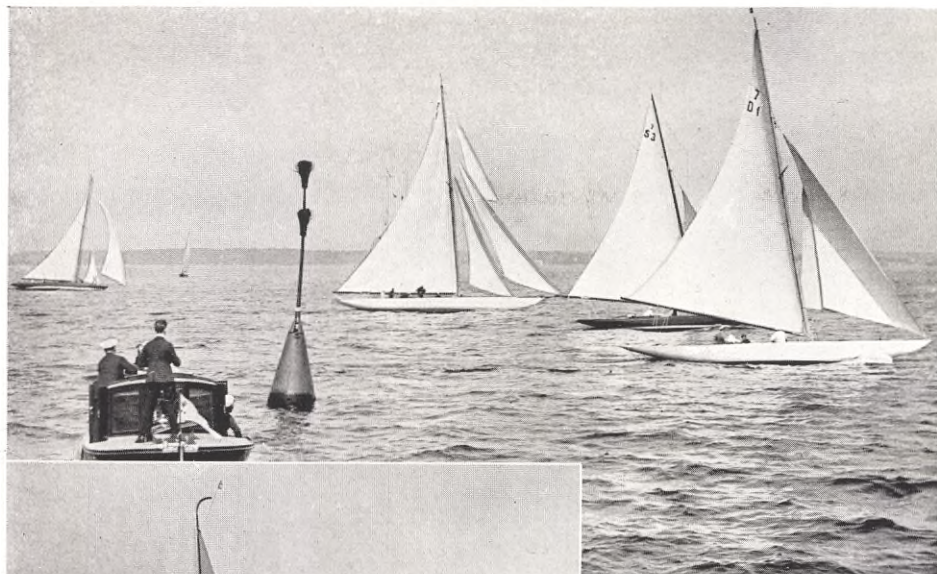

Foto. Utgård, Gbg.

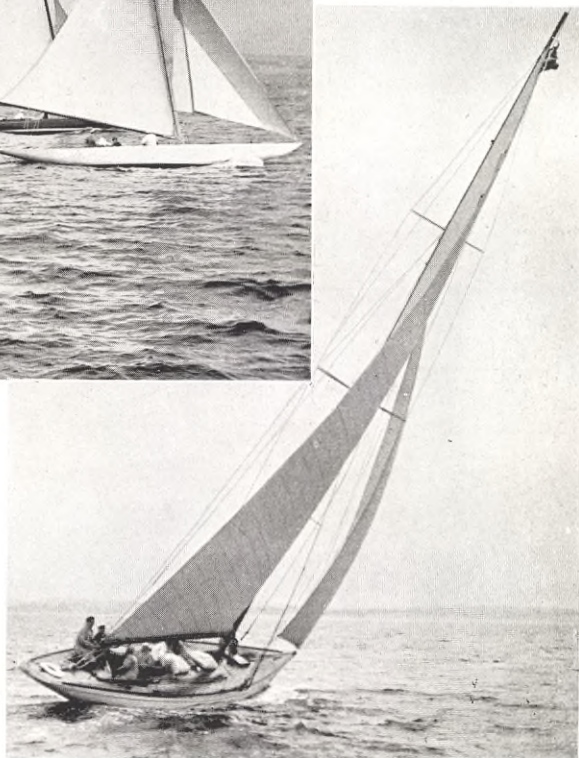
Kliché Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

lighet och skönhet, en naturpark, vilken borde bevaras oförkränkt och vidare utvecklas i naturlig växt, men till vilken borde anslutas ett kulturområde med växtgeografisk och biologisk inställning. För en sådan anläggnings förverkligande syntes Skottsberg utrustad med de yppersta förutsättningar. Hans forskning hade i synnehet varit inriktad på länder och trakter med tempererade kustklimat erinrande om Göteborgs, han var i besittning av ett fint natursinne och estetisk begåvning — bl. a. hade han varit sydpolsexpeditionen högt värde-

Forts. å sid. 618.

Överst: ANDRA DAGENS
START FÖR 7-METERS-
BÅTARNA. I mitten den
segerrika svenska båten
"Västanfläkt" (hr G. Lehre.
Göteborg).

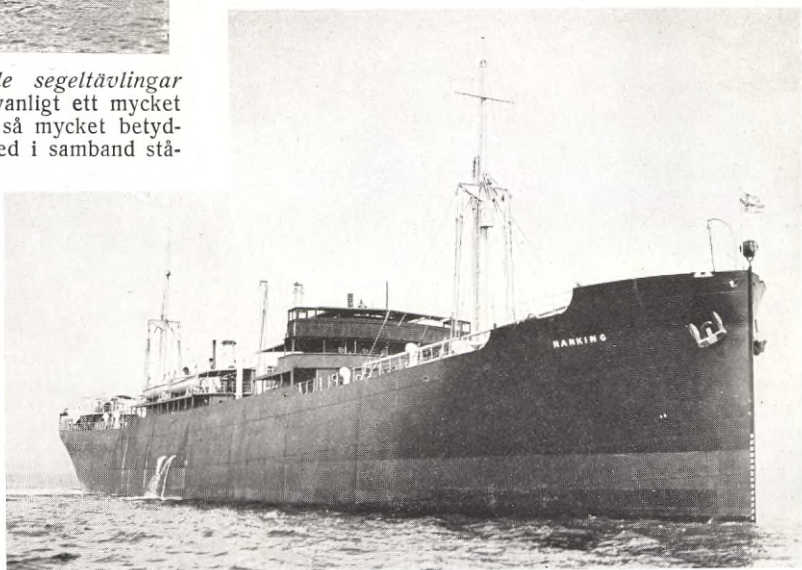
KONUNG CHRISTIAN I SIN 10-METERS "RITA III", som vann
1:a pris i sin klass samt hederspris.
T. v. "BAMBI XI", (hr. E. Aarsleff, Stockholm), svensk segrare
i 6-metersklassen.

Efter fotografier.

Zicht: Gots Rithyrä & Rikhsanstalt, Gbg.

Nederst: "NANKING", Ostasiatiska Kompaniets nya motorfartyg,
det största svensksbyggda. — Text å sid. 627. — Foto. Utgård, Gbg.

Öresundsveckans uppmärksammade segeltävlingar började den 15 juni och hade som vanligt ett mycket starkt svenskt inslag. Detta blev i år så mycket betydligare som man vid veckans och därmed i samband stående tävlingar skulle uttaga den 6-meters yacht, som skall representera Sverige i den stora seglingen vid Le Havre och i kampen om guldpokalen och entonnarpokalen i Norge. Särskilt goda resultat ha uppnåtts av de svenska båtarna *Aloha II*, *Konkret*, (representanter vid nyssnämnda seglingar) *Bambi XI*, *Västanfläkt* och *Trollungen*, som vardera hemfört ett flertal pris. Bland de danska båtarna märktes särskilt konung Christians *Rita III*, av ägaren själv förd till en vacker och välförtjänt seger över en farlig konkurrent. I stort sett gynnades de välarrangerade tävlingarna av gott väder, dock med undantag för de sista dagarnas fullkomliga vindstilla.

TRÄDGÅRDSANLÄGG-
NINGARNE:

Överst:

Blick över trädgården från
lilla dammen.

Därunder:

Från platsen innanför
stora ingången mot åsen.
Nya dammen och trap-
porna.

Nederst:

Hörnet under klippväggen.

Fotos. Utgård, Gbg.

Kliskt: Sjöberg, Gbg.

Forts. fr. sid. 615

rade tecknare och målare — vilka voro av synnerligt värde framför allt för naturparkens vård och utveckling. På hösten 1915 lyckades man förmå honom att till en början mera tillfälligt övertaga ledningen av arbetet på den nya trädgården och den 1 juli 1919 kallades han till trädgårdens prefekt, varjämte han inom kort bekläddes med professors namn.

Till en början gällde det att bringa naturparken i skick, så att den utan skada kunde göras tillgänglig för allmänheten. Den måste hägnas. Den måste genomdras med stigar, tillräckligt talrika för att allmänheten skulle få se så många sidor

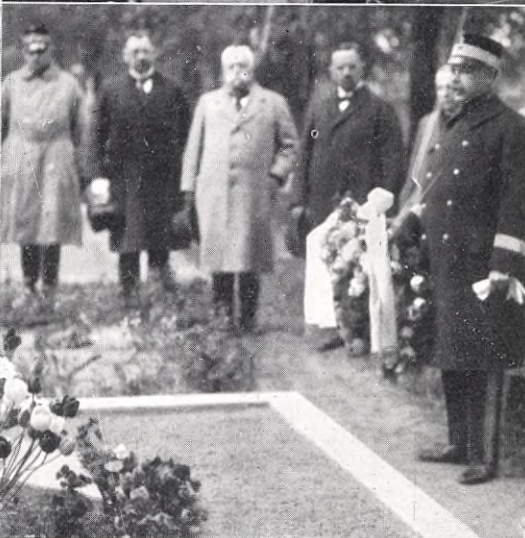

Efter fotografier.

Klick: Ge' s Eitbyrå & Klödenstall, Öst.

VÄSTMANLANDS LANDSTORMSFÖRBUND firar 10-årsjubileum i Västerås den 15 juni. — Förbundsmöte å Västerås slott. — Kransnedläggning å gravar efter befrämjare av förbundet. Landshövding Murray talar vid öfverste Adlercreutz grav.

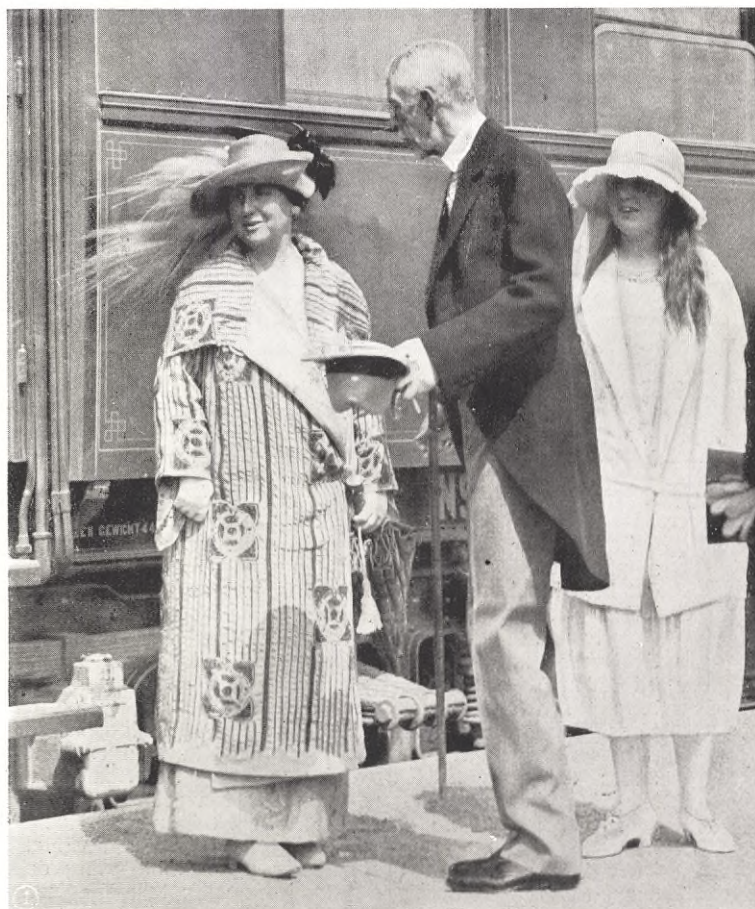
Redan den 2 maj 1919 kunde naturparken öppnas för allmänheten. Kulturanläggningen krävde längre tid och det hela kunde som ovan nämnt ej invigas före den 8 juli i fjol. I motsats mot i de flesta andra botaniska trädgårdar har växtsystematiken här icke tillåtits dominera. Skottsberg har låtit geografiska och biologiska principer bli ledande. En vandring t. ex. genom de kvarter, som bära inskriften Ostasien, skall såsom behållning ge en föreställning om det karaktäristiska i de östasiatiska ländernas flora; på samma sätt skola Medelhavsländerna och andra delar av Europa, Orienten samt Amerika göras levande. Klimatet sätter naturligtvis vissa gränser för vad som i detta hänseende är möjligt, likaså tillgången på växthus, men vad redan uppnåtts visar vad som kan väntas. Biologiska avdelningar befinner sig under anläggning och snart skola även ärtföreläsningens framsteg kunna demonstreras. Särskilda svårigheter har den omväxlande terrängen med dess åsar och backar fört med sig; den giver möjlighet till en *vacker* anläggning, men är i andra hänseenden visst icke förmånlig. Men hittills ha svårigheterna lyckligt övervunnits. Arbetet ligger tydligen i de bästa händer och kommer att skänka mödan sin lön.

Även inom kulturanläggningen kan ett önskemål icke återhållas; trädgården får icke bli blott till ögonfägnad och intellektuell uppbyggelse, utan bör även bli ett fält för nya forskningar. Dess rika material måste begagnas för skapande verksamhet. Det kräver en botanisk institution med laboratorium och museum, med undervisningslokaler och bibliotek. Innan en sådan kommit till stånd, kan Göteborgs samhälle ej känna oblandad glädje över sin nya trädgård.

Jämsides med arbetet på denna har prof. Skottsberg outtröttligt fortsatt sin vetenskapliga forskning. Ett flertal nya resor har han föreagit icke blott till de av gammalt kära Stillahavsöarne och -kusterna, utan även till Alperna och Nordafrika. Förteckningen över hans litterära produktion växer för vart år som går och Göteborgs stad fick i sin jubileumpublikation i fjol ett vägande bidrag av hans hand rörande stadens och dess omnäjdts floristiska förhållanden. Även har han skänkt allmänheten njutningen av nya reseskildringar, såsom om färden till Robinson-ön och världens ände. Och hans personlighet har härutöver tid att i Göteborg, som förut i Uppsala, sprida glädje omkring sig, som det höves en värdig representant för *scientia amabilis* — "den älskvärda vetenskapen" — som botaniken med rätta plågar benämnas.

av naturen som möjligt, men icke så talrika eller så breda, att de störde vare sig naturen eller naturintrycket. Naturparken består av en djup och trång dalgång, dess förgreningar samt platser och berg mellan dessa. Härtill kommer i västra delen en dalkjusa samt utanför denna ett bergparti av stor skönhet, sönderskuret av talrika raviner, som fyllas av snårig ekskog. I åtta år har den nu stått under pietetsfull hägnad. Ingen har trampat dess mark utanför de uppdragna stigarna, ingen brutit dess grenar eller plockat dess blommor. Verkan härav har blivit underbar; den ursprungliga naturen har liksom andats upp och spänt sina muskler och en återverkan härav på besökaren uteblir icke. Ingenstädes får man som här en känsla av naturens höghet och skogens tysta ro. Botanisten gläder sig åt att se det ena slaget växtsamhälle efter det andra här framstå i sin naturliga renhet. På sin höjd känner han någon otålighet öfver, att ett laboratorium ännu icke kommit till stånd för det vetenskapliga utnyttjandet av de enastående forskningsmöjligheter denna säregna del av trädgården har att erbjuda. Redan nu följes emellertid den ekologiska utvecklingen med samvetsgrann uppmärksamhet och noggrann inventering.

GLÖM EJ att förnya kvartalsprenumerationen! Halvår kr. 8. — Kvartal kr. 4,25.

1. KONUNG GUSTAF MÖTER DROTTNING WILHELMINA JÄMTE GEMÅL OCH DOTTER, PRINCESSAN JULIANA. Vid ankomsten till Vagnhärads station, i vars närhet Tullgarns slott är beläget. Foto Wallberg, Sthlm.

2-3. KONUNGEN I SALA. 2. Vid nedstigning i Sala gruva. Foto Blom, Västerås. 3. På Hantverks- och Industriutställningen. Foto Johansson Sala.

4. KRONPRINSPARET PÅ "JORDBRUKETS DAG" I SVALÖV. Agronom Bondeson demonstrerar de berömda Svalövsvinen. Foto Ohm, Malmö. Text å sid. 616. Klische: Sjörörs, Ubu

ämnar från Lappland utsträcka resan till Norge.

**För medarbetare
att beakta!**

**Insända manuskript retur-
neras endast om returporto
bifogas.**

**För manuskript utan re-
turporto ansvarar redak-
tionen icke.**

1. FÖRSTA HÄLSNINGEN FRÅN CENTRALSTATIONENS TRAPPA.

2. MARY PICKFORD — maken syns ej men fanns där ändå.

Lördagen den 21 juni ankom till Stockholm det över hela världen populära film-paret Fairbanks Pickford. Ifråga om förhandsreklam har man ju ej nekat sig något och besöken i Berlin och Köpenhamn har intensivt följts av världs- och svenska pressen och av dess läsare. Här i landet har dag för dag väntan vuxit ut för att slutligen nå en spänning som brast när paret äntligen kunde

Forts. å sid. 627.

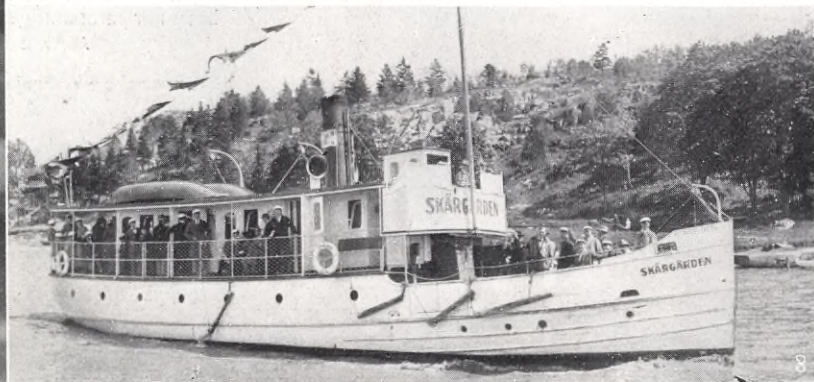

3. FRAMFÖR CENTRALSTATIONEN när det över all beskrivning populära paret ankom.

4 o. 5. SMÅ EPISODER VID ANKOMSTEN.
1-2 fotos A. Malmström, 3-5 Pressfotos.

1—2. ENGLSK JAGARESKADER Å STOCKHOLMS STRÖM. Eskaderchefen, kommandörkapten S. R. Bayley (D. S. O.) å flottiljledaren "Mackay".
3. "O. D." I FINLAND. Utfärd till Nädendal. — Text å sid. 627.
4—5. SEGLINGSOLYCKA I STOCKHOLMS SKÄRGÅRD. 4. Fil. mag. T. Zeijser.
5. Arkitekt E. Ericsson. Text å sid. 627.

6. ÅNGFARTYGSKATASTROFEN I NORDENFJELDSKE NORGE. Ångaren "Haakon Jarl", som sjönk efter kollision med ångaren "Kong Harald" i Vestfjorden den 17 juni därvid ett 20-tal människor omkommo.

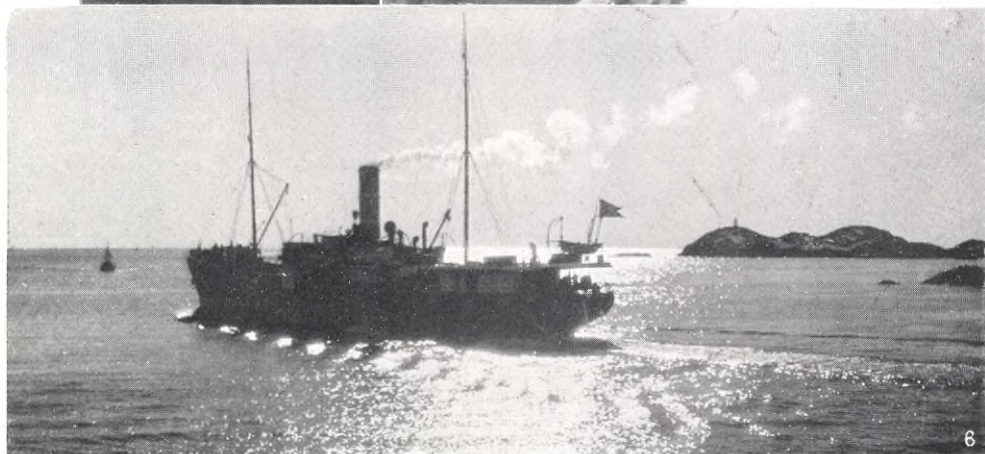
Efter fotografier: Klisché: Gods, Öbg.

Text å sid. 627.

En stor engelsk jagareflottilj på icke mindre än nio fartyg anlände till Stockholm den 19 juni och förankrade på Strömmen, där också italienska kryssaren Carlo Mirabello nu förankrat efter besöket i Göteborg. Den engelska flottiljen omfattar fartygen Mackay, flottiljledare, samt Valorous, Valkyrie, Vanity, Vectis, Venturous, Verdun, Violent och Whitley och eskaderchef är kommandörkapten S. Bayley. Flottiljen kvarstannar i Stockholm till den 26 och en mängd festligheter ha givetvis anordnats med anledning av besöket.

Samtliga dessa engelska fartyg, vilka bilda nionde engelska jagareflottiljen, äro tillkomna under världskriget och utrustade med all tänkbar modern krigsberedskap. Även storleken är anmärkningsvärd, chefsfartyget Mackay mäter 100 m. i längd och har ett displacement på 1800 ton medan de övrigas längd är c:a 90 m. och displacement 1300 ton. Maskinerna utgöras av Brown-Curtis-turbiner, drivna med oljeeldade pannor.

1. MINISTÄREN HERRIOT. Fr. v. sittande: MM. CAMILLE CHAUTEUPS (Inrikesminister), RENÉ RENOULT (justitie-m.), EDOUARD HERRIOT (konsejlpresident o utrikes-m.), CLÉMENTEL (finans-m.), NOLLET (krigs-m), PEYTRAL (arbets-m.); stående: FRANCOIS ALBERT (undervisn.-m.); bakom: Israël (gen.-sekr. hos konsejlpres.); RAYNALDIE (handels-m.), Laurent-Eynac (u.-statssekr.), DALADIER (kolonial-m.), DUMESNIL (marin-m.), Léon Meyer (u.-statssekr.), DALBIEZ (befriade områden), JUSTIN GODART (arbets-m.), de Moro-Giafferi (u.-statssekr.), QUEUILLE (jordbruks-m.), Pierre Robert (u.-statssekr.).

2. PRESIDENTENS FÖRSTA OFFICIELLA AKT: Hyllning för den okände soldaten. Bredvid presidenten då fungerande konsejlpresidenten François-Marsal (i vit väst. Text å sid. 627. — 3-4 AVTÄCKNING AV KRIGSVÄRDEN I BARCY-LES-MÉAUX till minne av slaget vid Marne. Sittande general Pau. — Efter fotografier. — Kliche: Goës Bildtryck & Klichéanstalt, Gbg.

Det senaste storpolitiska mötet på Chequers den 21 juni mellan de bägge premiärministrarne Ramsay Mac Donald och Edouard Herriot gick enligt den officiella kommunikén helt i samstämmighetens tecken. Det synes också fullt naturligt att radikal-socialisten Herriot skall ha lättare att kom-

ma överens med socialdemokraten Mac Donald än den starkt borgerlige vänstermannen Poincaré. Men de positiva, synliga resultaten äro tills vidare endast en överenskommelse om en ny Londonkonferens för de allierade och ev. andra stater. Vidare ämna de bägge premiärminist-

JAPANSKE MINISTERN RYOTARO HATA vid Svenska Hovet lämnar denna post för att återvända till Japan.

Foto. Hård, Sthlm. Text å sid. 627.

T. h.: ETT NYTT HISTORISKT MÖTE PÅ CHEQUERS. Englands och Frankrikes premiärministrar, RAMSAY MACDONALD (t. v.) och EDOUARD HERRIOT, konferera i fullt samförstånd om de stora interallierade frågorna på engelska premiärministerns sommarresidens.

rarna tillsammans besöka folkförbunds-församlingen i september, ett tecken på deras avsikt att intimare samarbeta genom och i Nationernas förbund. Bl. a. lära en rad avtal om att icke börja anfallskrig vara påtänkta. Men de på Chequers diskuterade frågorna i samband med Dawesutlåtandet höra icke till dem som ordnas i en handvändning, och man kan endast hoppas att MacDonald och Herriot fört frågorna in på en verklig väg och icke i en ny återvändsgränd.

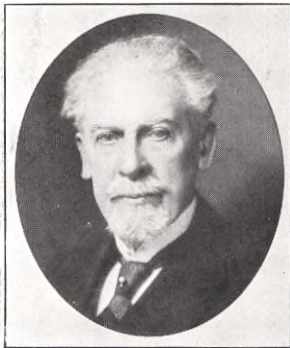
Foto. Bagge, Hälsingborg. Bilden Sjöberg, Gbg

MARGARETA-MONUMENTET, rest över framlidna kronprinsessan Margaret å Margareta-platsen i Hälsingborg enligt förslag av arkitekten Peder Clason med bronsmedaljjong av professor Carl Milles under stor högtidlighet avtäckta den 23 juni i närvaro av kronprinsen, prinsessan Ingrid, prinsarne Gustaf Adolf, Sigvard och Karl Johan samt ett stort antal deltagande.

Text å sid. 627.

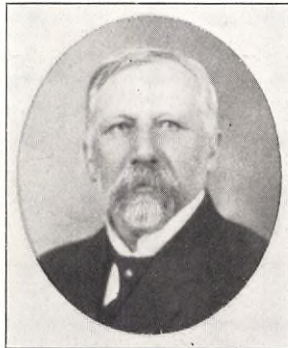
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. A. BJÖRKLUND.
Direktör. F. d. Chefred. — Sthlm.
80 år 28 juni.*

E. V. LINDELL.
F. d. Hospitalsöverläkare.
Växiö. — 70 år 1 juli*

G. E. P. HEURGREN.
Länsveterinär. — Örebro.
60 år 27 juni.*

A. FALK.
Fil. Dr. Rektor. — Strängnäs.
50 år 29 juni.*

A. LINDSTEDT.
President. — Stockholm.
70 år 27 juni.*

C. A. FOCK.
Friherre. Överste. — Sthlm.
70 år 29 juni.*

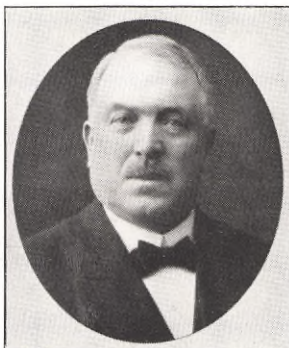
E. A. L. LIND AF HAGEBY.
Överste'öjtnant. — Stockholm.
50 år 17 juni.*

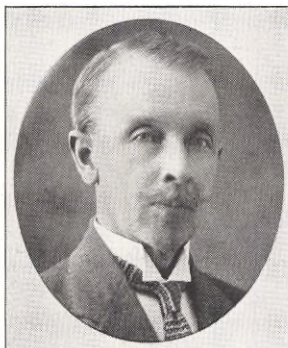
K. D. P. ROSÉN.
Professor. — Stockholm.
50 år 29 juni.*

V. BÄCKSIN.
Ingeniör. — Göteborg.
60 år 20 juni.*

I. SVENSSON.
Lantbrukare. — Spekeröd.
60 år 27 juni.*

G. P. SPRINGER.
Bankokommissarie. — Sthlm.
60 år 29 juni.*

J. E. SUNDBERG.
Direktör. — Nässjö.
50 år 29 juni.*

Klische: Aug. Sjöbergs Klischeéanst., Gbg

* Data här nedan.

JOHAN BJÖRKLUND. Stud. 93. Förste kurator i Östgöta nation 71. Intr. v. Nya Dagligt Allehandas red. 72, huv.-red. 91—05. En av init.-tag. t. stift. av Publ.-kl. (dess ordf. i flera perioder) o. Sv. Publs. undersöfvs-fören. v. ordf. i sistn. fören. 91. ordf. 08—23. ordf. i Sv. Publ. underst.-fond 02. En av stift. av Sv. teleg.-byrån, dess vkt. dir. 06—08, deltagit i stift. av Sv. pressbyrån o. dess styr.-ordf. sdn 06, ordf. i a.-b. Pumpseparatör till 19. I egenskap av pressomb. led. av komm. f. konstindustristut. i Stockh. 09. Stift. jämte exc. F. v. Essen Allm. Pensionsförsäkr.-bol. o. styr.-led. sdn 98, v. ordf. 24. V. ordf. i Nya Försäkr.-a.-b. Hansa m. fl. Deltag. i stift. av Fosterländska förb. och Allm. valmansförb. Led. av P. Ks komm. f. gransk. av Tryckfrih.-förordn. Biografi o. helsid.-portr. årg. IV: 7.

EMIL LINDELL. Stud. 73, med. lic. 88, tj.-gj. som bitr. läk. v. Göteb. hosp. 82—96, läk. v. Nyköp. hosp. 96—98, överläk. v. Växiö hosp. 98—20. Har förtjänsten av inför. av familjevård f. sinnessjuka i Sverige (Korsbergsvården). Utg. ett antal fackl. skrifter.

PAUL HEURGREN. Utex. fr. Veter.-inst. 87, distr.-veter. i N. Kalix s. å., läns-veter. i Örebro l. sdn 01. Landstingsman 97—02, led. av kyrko- o. skolråd samt styr.-led. i N. Kalix sparb. 92—01. Utg. ett flertal skrifter rör. husdjurs-hygien o. husdj. sjukd. samt folklore berör. husdjuren.

ALBERT FALK. Stud. 92, fil. lic. 03, fil. dr 07. Lär. v. Beskovska sk. i Stockh. 06—10, v. S. Almqvists samsk. 04—10, v. Whitlockska sk. 05—08, v. högre lärne-semin. 05—10, v. privat högre lärnesem. 08—10. Lekt. i hist. o. mod. i Västerås 10—16, rektor v. Luleå högre allm. lärov. 16—21, v. Strängnäs h. allm. lärov. sdn sistn. år. På sin tid led. av domkap. i Västerås o. Luleå, ins. f. Västerås små-sk. lärnesemin. led. av folkskolestyr. i Västerås o. Luleå, led. av best. f. Luleå jub.-utst. 21, stadsfullm. i Luleå o. Strängnäs. Vik. lärov.-råd, resp. undervisn.-råd, under 19, 20 o. 22. V. ordf. i Västml. fornminn.-fören., ordf. i

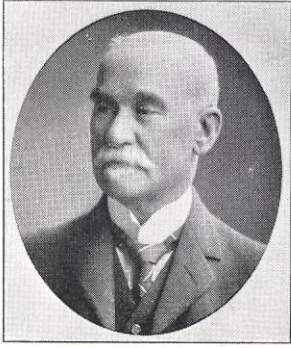
Söderml. fornminn.-fören. 22, i styr. f. Mälarb. avd.-kont. i Strängnäs s. å. V. ordf. i fören. Strenguenses sdn 23.

ANDERS LINDSTEDT. Stud. 72, fil. dr (primus) o. doc. i astronomi v. Lunds univ. 77, observ. v. Dorpats univ. 79, prof. i matem. där 83; prof. i matem. o. teoret. mekan. v. Tekn. högsk. i Stockh. 86—09, högsk.-rektor 02—09. Inspektör ö. försäkr.-anst. i riket 90—02, föredrag. i Civ.-dep. av försäkr.-ärenden 90—09, censor v. stud.-ex. 97—05. Regeringsråd 09—16, president i försäkr.-rådet sdn 17, avgår i dessa dagar. Led. el. ordf. i ett flertal betydande kommittéer rör. ålders-, olycksfalls-, sjukd.- o. e. försäkr.-frågor. Av Nat. Förb. utsedd, jämte en schweizare o. en italienare, att vara skiljedomare mellan Frankrike och Tyskland och Polen o. Tyskl. åren 21—23. Ordf. i Letterstedska fören. sdn 22. Biografi o. helsid.-portr. årg. X: 11.

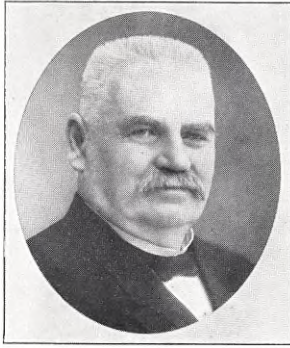
CARL FOCK. Ulfjt. v. Svea livg. 76, major v. Göta livg. 03, övljnt v. Skarab. reg. 05, v. Göta livreg. 07, överste och chef f. Hålls. reg. 09—15, överste i 6 armé-fördeln. res. sdn sistn. år. Led. av Krigshovr. 09—10 o. 16—24, led. o. ordf. i fl. komm. inom Lantförsv.-dep. 06—21.

ERNST LIND AF HAGEBY. Ulfjt. v. Göta livg. 94, major i an 15, v. Svea livg. 16, övljnt. i an 21, v. Göta livg. 22. Elev v. Krigshögsk. 98—1900, v. Inf. skjutsk. 03, instr. 04. Mil.-attaché v. besikken i Berlin 11, t.-f. legationsråd i Konstantinopel 19. Sakkunn. i Lantförsv.-dep. f. org. av friv. landstomsbef.-kurs 14—15 samt led. därav, ordf. i Sv. landstomsförenis Centralförenis verkst. utsk. Stud.-res. t. Österr. Ung. krigstorn 17.

KARL ROSEN. Stud. 92, fil. lic. 01, deli. i gradmätn. på Spetsbergen s. å., fil. dr. 03, doc. i geodesi v. Upps. univ. s. å., professor v. Generalstaben sdn 05. Led. av Stockh. triangelmätn. nmd 06—16, deleg. f. Internat. jordmät. 07—24, led. av Sv. nationalkomm. f. geodesi o. fysik 24. Ordf. i Sv. fören. för

K. L. HÆGER †.
Apotekare. — Stockholml.
F. 1846. † 12 juni*

P. ERIKSSON †.
Bankdirektör. — Örebro.
F. 1865. † 12 juni.

E. J. G. BOLMS †.
Grosshandlande. — Stockholml.
F. 1857. † 4 juni.*

J. S. GUNNÄS †.
Rektor. — Sörvik.
F. 1880. † 9 juni.*
Kliche: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

precisionsteknik sdn 19, v. ordf. i Sv. geofys. fören. 24; led. el. suppl. i styr. f. Kartograf. sällsk. sdn 08, styr.-led. i Sv. Sällsk. f. antropologi o. geogr. sdn 19. Led. av Krigsvet.-akad. Led. av Lidings komm.-fullm. 16—19. Deläg. i firman Kommunala kartbyrån sdn 19.

VICTOR BÄCKSIN. Utg. fr. Tekn. högsk. K. 88, utl. stud. t. 89, ingick sistn. år som tekn. ledare f. firman Dorch, Bäcksin & Cos färg- o. fernissfabr. Tog 97 initiativ t. firmans ombild. t. a.-b., led. av dess styrelse.

ISAK SVENSSON. Sdn 01 ägare av hemman i Grindstorp. Mångårig ordf. i komm.-nmd. led. av vägstyr., skiftesgodman o. godman f. förmynd.-skap., ordf. i komm.-st. sd 08. Styr.-led. i Göteb. banks avd.-kont. i Billströmska folkhögskolan på Tjörn. Led. av kyrko- o. skolråd, ordf. i pens.-nmd. Ordf. i Spekeröds o. Uecklums elektr. distrikt-fören. Led. av Riksd. F. K. sdn 19.

GUSTAF SPRINGER. Stud. 85, anst. v. Riksb. kont. i Jönköp. 87, kamr. v. kont. i Härnös. 90, rev. v. kont. i Hudiksv. 06, kamr. 20 o. ff. Tankokommiss. 22.

EMIL SUNDBERG. Sdn 03 inneh. av firma i eget namn i Nässjö. Stadsfullm. o. led. av dess beredn.-utsk. sdn 13, led. av drätselk. sdn s. å. dess v. ordf. 13—19, ordf. sdn 20. V. ordf. i Nässjö Köpm.-fören. 12—22, grundl. o. verkst.

dir. i Stenkvill Klinte o. Smål. kraft-a.-b. 07, ordf. i styr. f. Nässjö stolfabr. sdn 21. Led. av bestyr. o. arb.-utsk. f. Jönköp. l. hushålln.-sällsk. lantbr.-möte samt av bestyr. f. hantv.- o. ind.-utst. i Nässjö 22. Led. av komm. f. Nässjö stads stadsbilv. 12—13.

KNUT HÆGER †. Apot.-ex. 13, inneh. priv. apot. i Trälleborg sdn 74. På sin tid mångårig led. av styr. i Skån. e. banks avd.-kont. o. i Trälleb. sparb.

PER ERIKSSON †. Huvuddeläg. i P. Erikssons bygn.- o. fastigh.-a.-b. i Örebro, firmainnehav. av Örebro int. kommanditbol. P. Eriksson & Co. dess verkst. dir. sdn 05. Mångårig led. av stadsfullm. drätselk., folksk.-styr., renhållningsverket (ordf.). Verkst. dir. o. styr. ordf. i Örebro l. stadshypot.-fören. sdn 10. Ordf. i Örebro brödräfs. o. i fören. Soldaternas vänner.

SIGFRID GUNNÄS †. Stud. 02, fil. kand. 07, andre lär. v. Färgelanda folkhögsk. s. å., sdn 18 förest. f. Brunnsviks folkhögsk. Led. av skolråd i Färgelanda t. 18. Led. av styr. f. Brunnsviks folkhögsk. sdn 18, av styr. f. Folkhögskol. lär.-fören. sdn s. å.

EN ENSAM GRAV.

Vilken underlig känsla, när man vandrar igenom en utländsk kyrkogård och blicken plötsligt fastnar vid ett svenskt namn och några vackra svenska tankeord! —

Ute på Nizzas stora kyrkogård la Cancade, där tusentals döda sova i ro under söderns azurblå himmel, vid Medelhavets lugna strand fann jag härom dagen Signe Widells grav.

En slät vit marmorplatta på vilken stod ristat i gyllene bokstäver

SIGNE WIDELL

född i Marstrand år 1867, död i Nizza år 1922

och under detta följande

”Ack när så mycket skönt i varje åder
Av Skapelsen och Livet sig förräder
Hur skön då måste själva källan vara
Den evigt klara.”

Rosor i lysande skärt slingrade sig uppför gallret vid huvudgården och friska blommor växte i myllan vid foten. Detta levande gröna verkade som en kontrast till alla de kringliggande franska gravarna med sina pärlkransar, bleknade fotografier av den döde, steriliserade blommor och den flämtande låga som många låta brinna i ett käril.

Där sover alltså Signe Widell sin sista sömn, ensam bland främlingar men dock ej bortglömd av de sina, därom vittnar den vårdade graven med sina friska blommor.

Signe Widell hade kommit till södern, där hon tänkt bosätta sig för alltid. Solen hade lockat henne. hon vars hela själ var ett solsken, hon vars glada skratt hade lockat mången att le, hon som kunde tolka Sveriges skaldar som få och vars minne står oförgätligt ristat i mångens hjärta. Hon skulle bygga bo, hon skulle ordna hem, men hon kom aldrig så långt, ty den obevkliga Döden överraskade henne, och den boning, som Signe Widell fick bebo i Södern, blev en enkel grav.

Många svenskar besöka Nizza om vintrarna, glöm då inte henne som roat Er alla så ofta med sitt spjudlande humör och sina glada visor. Genom den kalla marmorn skulle hon känna att hon inte låge ensam och bortglömd bland främlingar, hon som var så hjärte varm skulle känna vänskapen tränga ner till sig i den tränga boningen, hon skulle känna att hon ännu lever i svenskarne minnen.

Nizza, juni 1924.

Anne Ahrén.

Efter fotografier. Kliche: Göts, Öbg.

DET SISTA PORTRÄTTET AV SIGNE WIDELL (i vit klädning) taget med fröken Harriet Lagerberg kort före hennes död i november 1922.

T. v.: SIGNE WIDELLS GRAV I NIZZA.

Till bild å sid. 617.

Det största svenskbyggda motorfartyget, *Ostasiatiska Kompaniets "Nanking"*, har i dagarna färdiglevererats från Götaverken i Göteborg. Lastkapaciteten är icke mindre än 10,000 ton och de två Dieselmotorerna om tillsammans 4,000 hästkrafter förmå giva denna ansevärliga massa en fart av drygt 13 knop. Därmed har den svenska handelsflottan fått ett mycket värdefullt tillskott och den starkt uppblomstrande trafiken på Ostasien en betydande hjälpfaktor.

Till bild å sid. 623.

Den nya franska regeringen är sedan den 14 juni färdigbildad. Dess mest uppmärksammade medlem, förutom konseljpresidenten-utrikesministern Herriot själv, är tvivelsutan den nye krigsministern, general *Nolle*. Denne spelade särskilt under krigets sista år som chef för 36:e armékåren en mycket betydande roll och bidrog väsentligt till Belgiens befrielse. Några månader efter krigets slut kallades han till ordförande i den interallierade kontrollkommissionen i Tyskland och har i denna egenskap under mer än fyra år varit bosatt därstädes. Han besitter också efter enstämmiga uttalanden en mer ingående kännedom om tyska förhållanden än någon annan. Ur denna synpunkt liksom ur flera andra är han också mycket väl skickad för sitt värv, däri handhavandet av de med den forna fienden förknippade affärerna ingår som en ytterst betydande och krävande del. Att döma av de redan tillsyns-komna uttalanden är *Nolle* fullt beredd att på ett också för högerpartierna tillfredsställande sätt bevaka Frankrikes säkerhet och rätt, men Herriots programord i Ruhrfrågan låta dock ana en lättnad i den för bägge parterna svåra situationen.

Den nye konseljpresidenten, *Edouard Herriot*, var, innan han blev den för sin utomordentliga municipala administration berömd borgmästaren i Lyon, akademiker och kulturhistorisk författare. Minister för offentliga arbeten i Briands ministär 1916—17 har han aldrig tillhört ytterlighetsmännen, men intager en avgjord ledareställning inom det radikala och radikalsocialistiska partiet, som nu tagit makten med socialisternas stöd.

I övrigt är ministärens medlemmar i påfallande hög grad liksom dess chef män, som dokumenterat sin duglighet inom det kommunala livet, samt dessutom relativt unga för sina höga befattningar. Ett flertal äro sydfransmän och *MM. Herriot, Renoult* och *Clementel* ha förut vid olika tidpunkter varit ministrar, liksom *MM. Dumesnil, Queuille, Godart* och *Laurent-Eynac* tidigare varit understatssekreterare. De nya männen röna allmänt erkännande för sin duglighet.

Till bild å sid. 624.

Det sker täta ombyten vid legationerna i Stockholm för närvarande. Nu senast är det japanska ministern *Ryotaro Hata*, vilken efter att i fyra år ha innehaft posten som sitt lands sändebud i Sverige, Norge, Danmark och Finland och med residens i Stockholm, nu lämnar denna befattning för att återvända till Japan. Minister och madame *Hata* ha under sin vistelse här tillvunnit sig stor popularitet inom och utom diplomatiska kåren. Svensk-japanska sällskapet, vars hedersordförande minister *Hata* varit sedan 1920, anordnades den 13 juni en avskedsfest å Rosenbad därvid sällskapets tack och farväl framfördes av skeppsredare Dan Broström.

Till bild å sid. 628.

Den helt unga amerikanska tennismästarinnan *Helen Wills*, som sedan i höstas betraktats som den oförläpneliga *Suzanne Lenglen*s enda eventuella besegrare, blev den 18 juni slagen av en engelska *mrs. Covell* med 6—2, 6—4 och dagen efter av *miss Mackaye* med 6—2, 6—2. Tävlingen var en lands-

match och utgör förspelet till de stora världsmästerskapstävlingarna i Wimbledon. *Miss Wills* visade endast ett säkert men ingalunda överlägset spel. Nederlaget var ju alldeles icke väntat och måste delvis tillskrivas luftombytet från nya till gamla världen eller vice versa, vilket nu i så många fall visat sig ödesdigert. *Mlle Lenglen* besegrades på sin tid i Amerika och inom hästsporten har man det eklatanta exemplet: den amerikanska tvååringen *Zev*'s seger över Derbyvinnaren *Papyrus*.

Till bild å sid. 622.

Sångsällskapet Orphei Drängar har under ledning av director *mucises*, dr. *Hugo Alfvén* nyligen gjort en Finlandsturné innan färden till Paris den 18 juni. Mottagandet i Finland var entusiastiskt.

Till bild å sid. 624.

Margaretaplatsen i Hålsingborg invigdes högtidligen midsommaraftonens morgon i närvaro av kronprinsen med hans barn. I det tal, som borgmästare *J. Bååth* höll, påpekades hurusom man funnit det lämpligast att giva hyllningen till den ädla och särskilt blomsterälskande furstinnans minne formen av ett monument i en parkanläggning. Monumentet, som är utfört efter ritningar av arkitekt *Peder Clason* och prytt av en relief av prof. *Carl Milles*, består av en vacker arkitektonisk källomfattning. Kronprinsen bjöd själv täckelset falla från medaljongen och samtidigt började källan spela. Den anslående höglidligheten avslutades med ett tal av riksdagsman *Johansson* samt sång.

FAIRBANKS-MARY PICKFORD. Forts. fr. sid. 621.

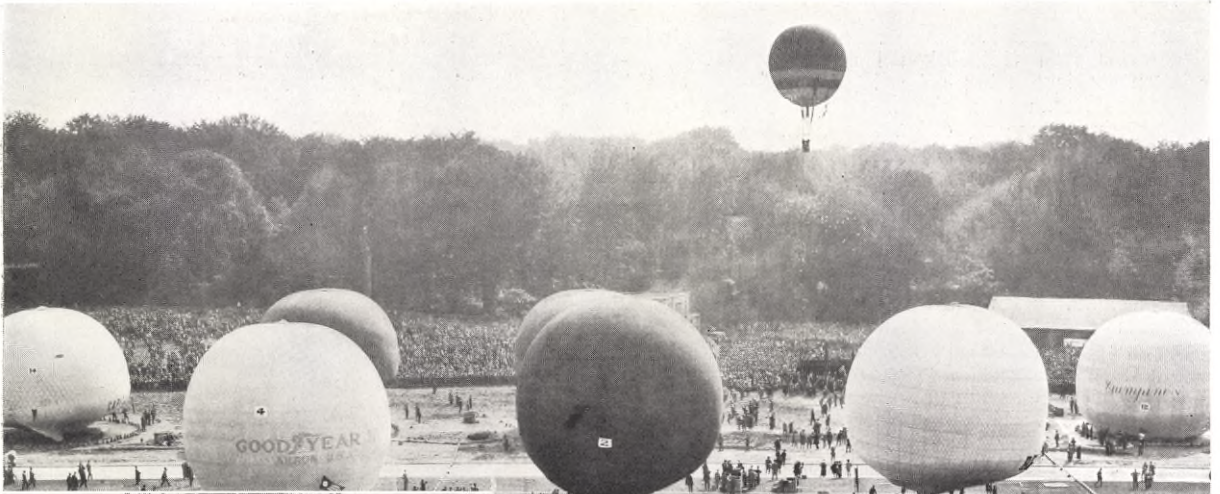
välkomnas i Stockholm. Och så som den välkomsten utlöstes, därtill har väl ingen förut upplevat någon ens avlägsen motsvarighet. Våra bilder få tala för sig — de göra det både tydligt och vackert. Ty låt oss för all del vara ense om att en popularitet, sådan som den speciellt detta unga filmpar åtnjuter, dock är av enbart godo. Låt "*Lev Livet Leende*" och "*Hela världens fästmö*" vara vad dessa uttryck äro: reklamfraser, paret har dock år från år glatt millioner människor över hela världen. Detta skall erkännas lika väl av dem som alls icke särskilt beundra den *Fairbanks-Pickordska* filmkonsten som av dem vilka anse dessa ovationer löjliga. Låt oss bara ändra frasen till "*Lev Livet — och Låt Leva!*"

Till bild å sid. 622.

En seglingsolycka, krävande två unga stockholmares liv, inträffade i Stockholms skärgård den 15 juni. De omkomna äro arkitekten *Eric Eicson* och fil. mag. *Torsten Zejser*. De hade i en kanot begivit sig av från *Lidingön* på morgonen för att segla till en brygga på *Värmdön* och hade blivit iakttagna ännu så sent som mellan kl. 4—5 på eftermiddagen då de befunno sig c:a tre timmars färd från målet. Därefter är emellertid varje spår av dem förlorat och som vid tillfället rådde hög sjö och dimma är det otvivelaktigt att båten välts av en kastby och de ombordvarande, som dock båda voro skickliga simmare, icke hittat land i dimman. Energiska efterspaningar ha givetvis blivit gjorda men utan resultat.

Till bild å sid. 622.

En fartygskatastrof av förfärlig omfattning timade den 16 juni i Västfjorden i Nordanfjeldske Norge, då den sydgående ångaren "*Kong Harald*" kolliderade med den nordgående "*Haakon Jarl*", vilken efter endast några minuter gick till botten. Kvällen var mycket dimmig, varför begge ångarna gingo endast med ringa hastighet och under ihållande signaler, men trots detta drevs vid sammanstötningen "*Haakon Jarls*" sida upp så kraftigt, att vattnet genast strömmade in och fick båten att sjunka. Livbåtarna sattes genast ut, men dels kantrade den första, dels hunno icke alla passagerarna fram till livbåtarna och antalet drunknade blev därför mycket stort, nära tjugotalet. Passagerarelistan liksom en ansevärd värdepöst med bl. a. en stor summa i avlöningspengar följde ångaren i djupet. "*Haakon Jarl*" var ett gammalt fartyg, byggt 1879 i Göteborg, men mycket anlitat för den livliga turisttrafiken.

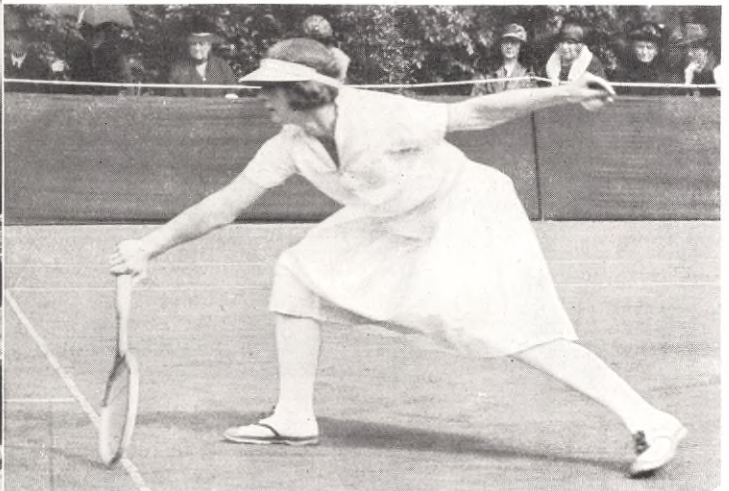

Överst: 1924 ÅRS GORDON BENNETT-BALLONGTÄVLAN FRÅN BRYSSEL den 15 juni. Vy över startplatsen med 150,000 åskådare.

Därunder: SEGRAREN, BELGIERN E. DEMUYTER startar å sin ballong "Belgica", ny för året och på sin första färd.

Nederst: BELGISCHE LÖJTNANTEN ERNEST DEMUYTER, segrare även 1923, som åt sitt land nu definitivt erövrat den berömda Gordon-Bennett-pokalen.

Söndagen den 15 juni ägde i Bryssel rum 1924 års tävling mellan sfäriska ballonger i långdistans om den s. k. Gordon-Bennett-pokalen. Däri deltog 18 ballonger representerande 7 nationer, nämligen: Belgien, England, Frankrike, Förenta Staterna, Schweiz, Italien och Spanien. Innehavaren av fjolårets 1:sta pris, belgiern Demuyter, som förra året landade i Sverige har även detta år utgått som segrare, enär han efter 43 $\frac{1}{2}$ timmars segling landat i St. Abbs nära Edinburgh. Vägsträcken var 750 km. Belgien erhåller nu definitivt Gordon-Bennett-pokalen.

Efter fotografier,

Klichet Aug. Ejöbergs Klichédans, Gwp

TENNISTÄVLAN ENGLAND—AMERIKA. Miss Helen Wills, det senaste amerikanska tennisundret, slagen av engelska motspelerskor vid stora tävlingar i London i dagarna. Text å sid. 627.